

[Bording.]

hed til Nedsikring af den for store Gældsbyrde i Landbruget, saa først tænker paa de Forhold, hvor de selv har Næsen i Klemme, om jeg saa maa sige. Jeg frygter derfor i høj Grad for, at de vil lade sig deres Handlemaade diktere af disse egenkærlige Grunde, som kan være til Stede, saa at de først og fremmest vil søge at ordne Forholdene, hvor de selv er engageret. Og det kunde dog ikke være rimeligt eller være Meningen, at man, naar man fra Statens Side siger til Landbrugerne: Nu faar I 10 Mill. Kr. til Hjælp til Nedbringelse af Gældsbyrden gennem Akkordordning, saa bagefter siger til dem: Det bliver Bankerne og Sparekasserne, der skal forvalte Midlerne, hvoraf Resultatet vil blive, at det først og fremmest vil være, hvor *de* har Penge til gode, at der vil blive Mulighed for at opnaa en saadan Ordning. Det vil desværre have til Følge, at den Afhængighed af Pengemarkedet, som Landbruget i høj Grad er inde i, og som vist efter alles Skøn er alt for stor, ved Forslagets Gennemførelse efter dette Princip ingenlunde vil blive mindsket.

Vi foreslaar derfor for vort Vedkommende i det Forslag, som er forelagt af os og ligger til Behandling paa Tingets Bord, at man i Stedet for at udlaane paa den Maade, som der her er Tale om, skal udlaane direkte fra Staten til Landbrugerne mod Pant i Ejendommene. Jeg ser da ogsaa, at det Mindretal, der repræsenterer Husmandsforeningerne i det Udvalg, der er nedsat af Ministeren til Undersøgelse af og eventuel Fremsættelse af Forslag angaaende Landbrugskrisen, har taget det samme Standpunkt, ligesom man ogsaa har taget det Standpunkt, som vi har gjort os til Talsmand for gentagne Gange her i Rigsdagen, at man maa inddrage Pantegælden under Akkordordningen. Vi foreslaar, at der udlaanes Penge direkte til Landbrugerne fra Statens Side mod Pant i Ejendommene, selvfølgelig paa visse Betingelser.

For det første skal det være saaledes, at for at faa disse Laan maa man derigennem kunne gennemføre en Nedbringelse af Gælden for den vedkommende Landmand. Vi stiller den Betingelse, at der i det enkelte Tilfælde kun maa udlaanes højst 25 000 Kr., og at Laanet kun maa udgøre højst 25 pCt.

af Værdien af Ejendommen, og vi foreslaar, at for saa vidt et saadant Laan sammen med de andre Behæftelser overstiger Ejendomsskylden, maa der skaffes anden Sikkerhed for indtil 25 pCt. af den Del af Beløbet, der overstiger Ejendomsskylden. Det er efter mit Skøn en meget forsigtig Laangivning, vi her har foreslaaet, og det er ogsaa muligt, at man knap behøver at være saa forsigtig. Hvis der fra anden Side er Villighed til at gaa ind paa en Laangivning efter de Principper, som her er antydte, og man mener, det er forsvarligt at være knap saa forsigtig, er det ogsaa nok muligt, at vi kan opnaa Enighed herom. Naar vi har stillet os saaledes, er Aarsagen den, at det er vor Opfattelse, at det ikke er mere Gæld, Landbrugerne trænger til. Hvad det gælder om for at komme ud af Krisen, er Nedsikring af Gældsbyrden, mindre Gæld, end man har i Forvejen. Og nu kan man meget let, hvis man stiller Penge til Raadighed fra Statens Side til Opnaaelse af Akkord, risikere, at dette, i Stedet for at nedbringe Gældsbyrden for Landbrugerne, kan komme til i høj Grad at gavne Kreditorerne ved at sikre Pantegæld, der i Forvejen var usolid, maaske endog saa usolid, at der var Udsigt til, at den aldrig vilde blive indfriet. Og det kan dog ikke være Meningen fra Statens Side, naar man vil hjælpe de kriseramte Landbrugere, de Landbrugere, som har alt for megen Gæld, saa at forme det paa en saadan Maade, at det i Virkeligheden kommer til at gavne Kreditorerne og ikke Debitorerne, og at der opretholdes en Gældsbyrde, som Landbrugerne i Fremtiden ikke kan klare. Derfor maa man være uhyre forsigtig med en saadan Indsats fra det offentlige Side, forsigtig paa den Maade, at der virkelig sker en effektiv Nedsikring af Gældsbyrden, saaledes at det virkelig er muligt for den vedkommende Landmand for Fremtiden at svare Rente af det Beløb, som hans Gæld andrager. Ellers vil det være en forfejlet Transaktion, der her foretages. Det er af den Grund, vi fra vor Side har stillet os saa forsigtigt, som vi har overfor dette Forhold. Vi foreslaar, at de Akkordudvalg, som blev nedsat i Fjor i Henhold til Ændringen i Akkordloven, skal gøre Indstilling til Ministeren i de enkelte Tilfælde om disse Forhold, og at det er Landbrugs-